

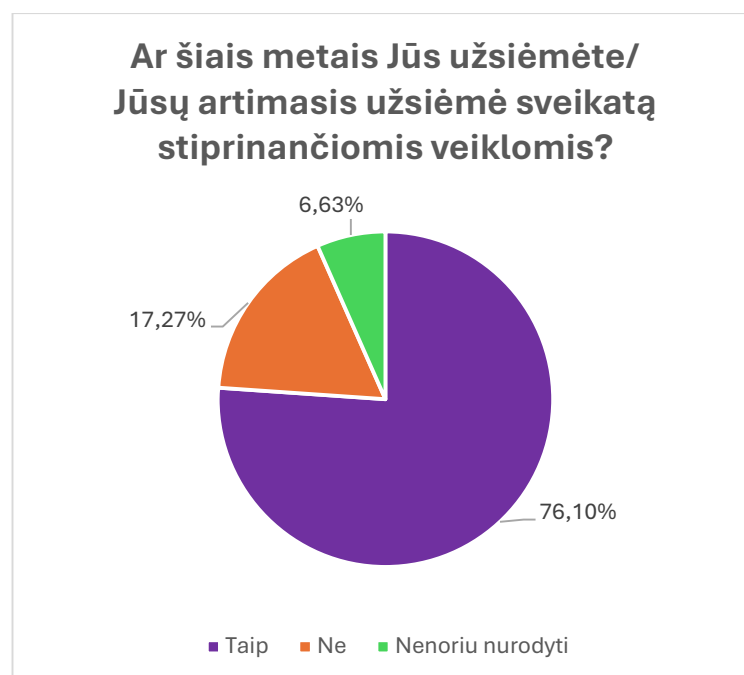
POLA bendruomenės narių apklausos, skirtos įvertinti projekto dalyvių sveikatos gerinimo veiklos pokyčius, analizė

2024 m. gruodžio mėn. viduryje, priemonės „Sveikatos raštingumo apie onkologinius susirgimus stiprinimas ir plėtojimas“ vykdymo pabaigoje, organizuota POLA bendruomenės narių internetinė apklausa, kvietimą dalyvauti apklausoje išsiunčiant turimais kontaktais, o taip pat suformuojant užklausas POLA FB paskyroje bei POLA moderuojamose virtualiose krūties, prostatos, melanomos ir plaučių vėžiu sergančių asmenų bendruomenėse. Internetu vykdytoje apklausoje dalyvavo 1679 respondentai, užpildę visą apklausą. Apklausą pradėjo, tačiau atsakė ne į visus klausimus 1937 asmenys. Didžioji dalis jų (94,24%) – onkologiniai pacientai, likusieji – jų artimieji (3,95%) ir kiti bendruomenės nariai ar nenorėję nurodyti (1,82%). Palyginus su 2023 metų duomenimis, dalyvavimas apklausose išaugo 31,48%.

Apklausos metu, siekiant išsiaiškinti priemonės įgyvendinimo poveikį, buvo užduoti klausimai apie tikslinės grupės asmenų gyvenimo lygio bei sveikatos raštingumo lygio pokyčių vertinimą, dalyvavimą prevencinėse programose, keletas papildomų klausimų buvo pateikti siekiant patikslinti respondentų sociodemografines charakteristikas bei išsiaiškinti paveikiausias informavimo priemones ir įsitraukimą į POLA vykdomą pacientų edukacijos veiklą.

1. Ar šiemet užsiėmėte sveikatą stiprinančia veikla?

Šis klausimas buvo užduotas, siekiant išsiaiškinti, ar pavyko pasiekti užsibrėžtą priemonės „Sveikatos raštingumo apie onkologinius susirgimus stiprinimas ir plėtojimas“ tikslą – užtikrinti, kad priemonės įgyvendinimo pabaigoje ne mažiau kaip pusė respondentų paliudytų, kad per metus jie arba jų artimieji užsiėmė sveikatą stiprinančiomis veiklomis. 1720 respondentų atsakė į šį klausimą. Didžioji dauguma (76,10% respondentų) nurodė, kad jie arba jų artimieji užsiėmė sveikatą stiprinančia veikla. 17,27% dalyvių sveikatą stiprinančia veikla neužsiėmė, o 6,63% nenorėjo nurodyti.

2. Kokiomis sveikatą stiprinančiomis veiklos užsiėmėte?

Domintis, ką būtent asmenys keitė savo gyvenimoje, tendencijos išliko panašios kaip ir ankstesniais metais. Dažniausiai asmenys nurodė (76,55 %), kad rinkosi sveikatai palankesnę mitybą, tik kiek rečiau buvo įvardinama, kad asmenys tapo fiziškai aktyvesni (69,87%), skyrė daugiau dėmesio miegui ir emocinės sveikatos stiprinimui (56,81%). Atsakymus į šį klausimą pateikė 1271 asmuo.

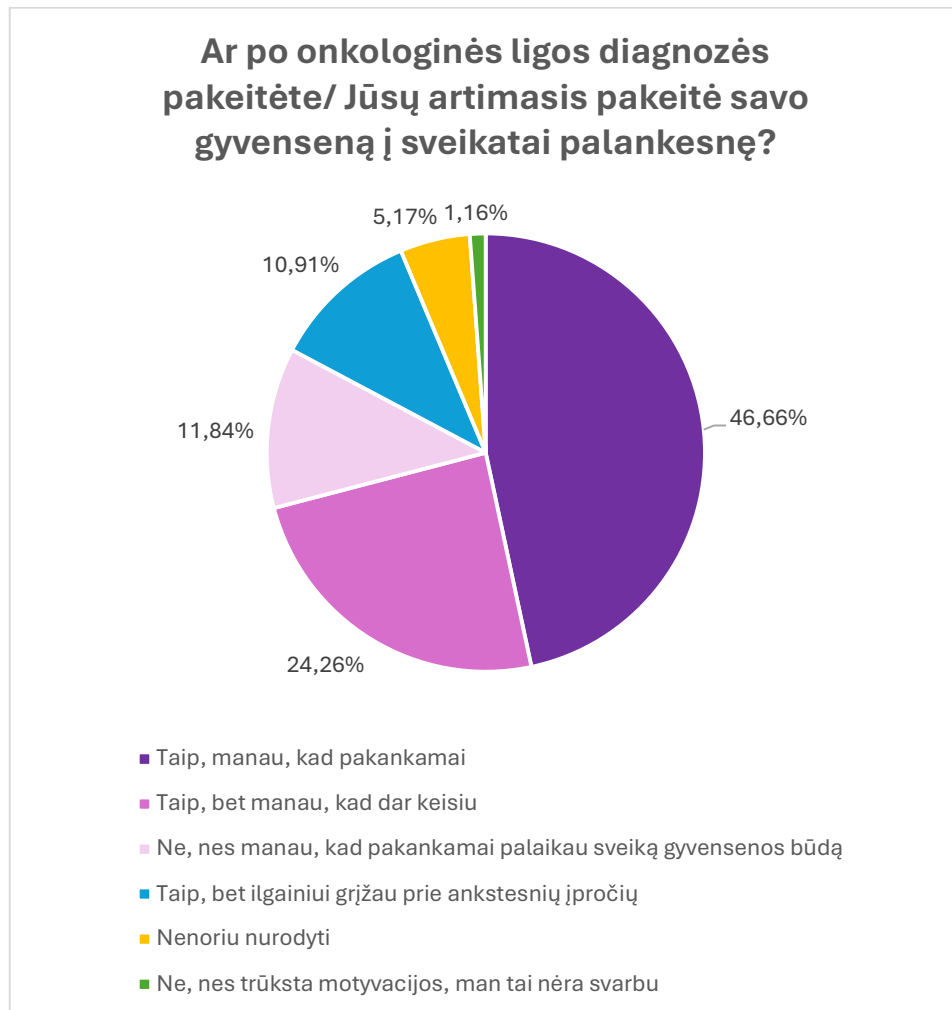

3. Ar po onkologinės ligos diagnozės pakeitėte / Jūsų artimasis pakeitė savo gyvenimą ir sveikatai palankesnę (fizinio aktyvumo, mitybos, emocinės savijautos, alkoholio, tabako gaminių vartojimo ir kt. įpročius)?

Vienas pagrindiniam priemonės tikslui įvertinti skirtas klausimas, buvo apie tai, ar POLA bendruomenės nariai rinkosi sveikatai palankesnę gyvenimo būdą.

Atsakymą į šį klausimą pateikė 1723 asmenys. Analizuojant apklausos rezultatus pastebėta, kad beveik 47% visos apklausos dalyvių mano, kad išgirdę onkologinės ligos diagnozę pakankamai pakeitė savo gyvenimą ir sveikatai palankesnę. 24,26% nurodė, kad gyvenimą ir sveikatai palankesnę pakeitė, bet planuoja ją dar keisti. Beveik 12% respondentų nurodė, kad gyvenimo nepakeitė, nes

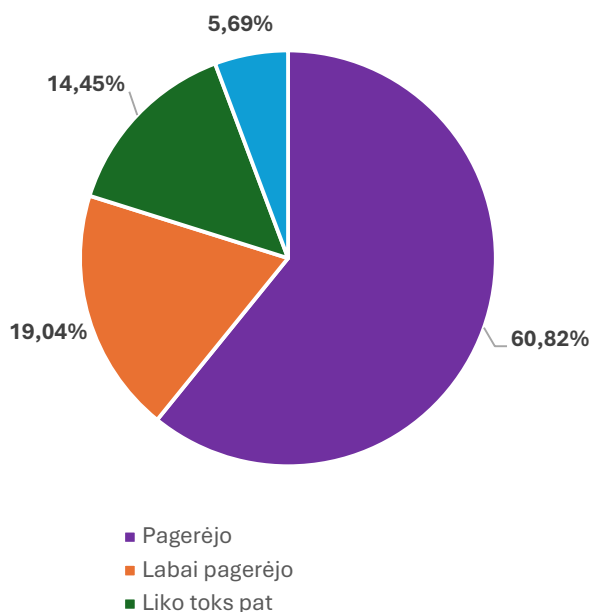
mano, kad pakankamai palaiko sveiką gyvenimo būdą. Viso sveikatai palankia gyvenimu gyvena 83,21% respondentų.

4. Kaip jaučiate, ar dėl iš POLA gaunamos informacijos pakito Jūsų sveikatos raštingumas ir žinios, kaip labiau įsitraukti į savo (savo artimojo) sveikatos priežiūros procesą?

Siekiant išsiaiškinti, ar POLA vykdoma edukacija per tęstinį tikslinį informavimą yra efektyvi, respondentų buvo klausama, ar dėl iš POLA gaunamos informacijos pakito Jų sveikatos raštingumas ir žinios, kaip labiau įsitraukti į sveikatos priežiūros procesą. Į šį klausimą atsakė 1723 asmenys. Dauguma respondentų (60,82%) įvertino jog jų įsitraukimas į sveikatos priežiūros procesą pagerėjo, beveik 20% bendruomenės narių atsakė, jog įsitraukimas labai pagerėjo, o 14,45% asmenų įsitraukimas į sveikatos priežiūros procesą liko toks pat, o kad jie nežino ar nenori nurodyti pažymėjo 5,69% asmenų.

**Ar dėl iš POLA gaunamos
informacijos pakito Jūsų sveikatos
raštingumas ir žinios, kaip labiau
įsitraukti į savo (savo artimojo)
sveikatos priežiūros procesą?**

5. Kuriais klausimais POLA teikiama informacija Jums yra aktualiausia?

Į šį klausimą atsakė 1735 respondentai. Aktualiausios POLA komunikacijos kanaluose teikiamos informacijos penketukas:

- Informacija apie pačią ligą, jos gydymo būdus, galimybes, naujoves – rinkosi 73,31% dalyvių.
- Informacija apie šalutinių poveikių suvaldymą, gyvenimo kokybės, stiprinimo klausimus sergant ir esant remisijoje – nurodė 58,73 % respondentų.
- Naujienos apie naujus POLA kortelės partnerius, esamas ir naujas POLA paslaugas aktualios 54,99% dalyvių.
- Patarimai, kaip įsitraukti į savo ar artimojo sveikatos priežiūros procesą, kaip išvengti vėžio grįžimo, informacija apie vėžio prevenciją ir ankstyvąją diagnostiką – rinkosi 46,97% dalyvių.
- Informacija apie esamą socialinę ir finansinę pagalbą, naujienas, pacientų teises, įskaitant ir POLA advokacijos iniciatyvas aktuali 42,54 % respondentų.

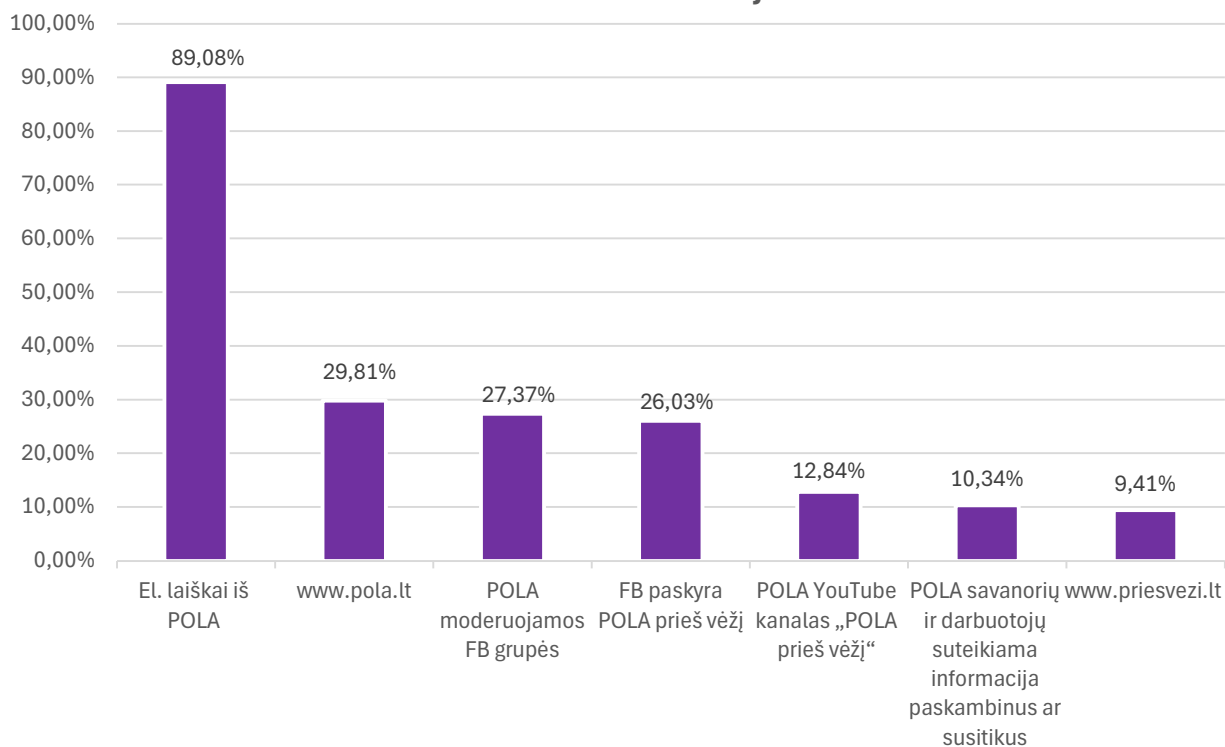
2023 m. atliktos apklausos metu daugiau nei pusė respondentų nurodė, kad jiems aktualiausia informacija ir vaizdinės priemonės apie tai, kaip išvengti onkologinės ligos atkryčio, vėžio prevencijos ir ankstyvosios diagnostikos galimybes, priemonės, programos – rinkosi 63% apklausos dalyvių, ir POLA veiklos naujienos (pvz., nauji POLA kortelės partneriai, POLA mėnesio naujienlaiškiai) – nurodė 58 % respondentų, dėl to galima pastebėti, kad kuo toliau, tuo daugiau dėmesio skiriama sveikatos raštingumui ir įsitraukimui į savo ar artimojo sveikatos priežiūros procesą, tretinei prevencijai.

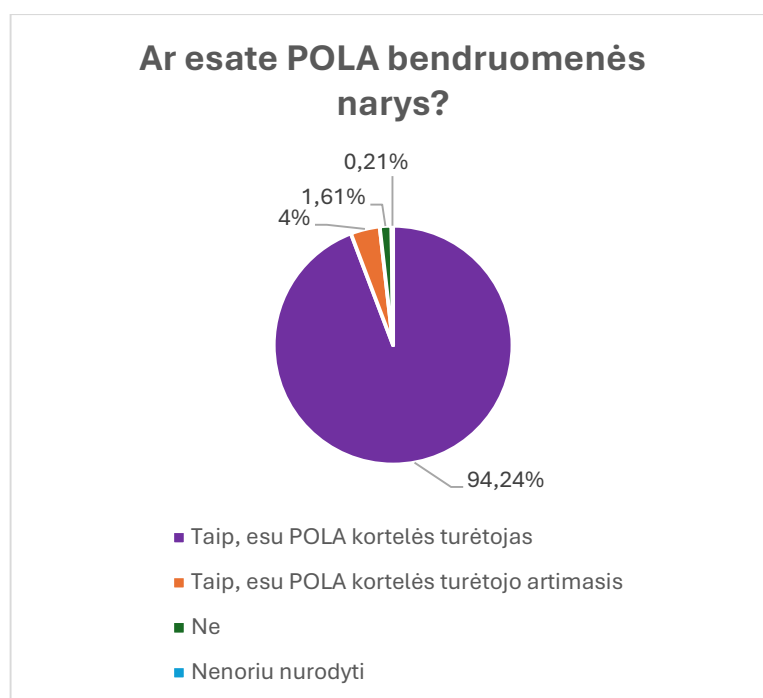
6. Kurie POLA informacijos kanalai Jums yra aktualūs, kuriais Jūs naudojotės?

Siekiant išsiaiškinti, kuriuos iš POLA komunikacinių kanalų POLA bendruomenės nariai naudoja taip siekdama didinti pasiekiamumą ir informacijos sklaidos užtikrinimą, į vykdomą apklausą buvo įtrauktas šis klausimas. Į šį klausimą atsakė 1721 asmenys. 2023 m. buvo nustatyta, kad patogiausias informavimo kanalas buvo el. laiškas, pagal 2023 m. atliktos apklausos duomenis galima teigti, kad el. laiškas išlieka labiausiai naudojamas informacinis kanalas (89,08%), antroje vietoje pagal naudojamumą yra POLA moderuojamos FB grupės (Gyvenimas sergant krūties vėžiu, Gyvenimas sergant prostatos vėžiu, Gyvenimas sergant plaučių vėžiu, Gyvenimas sergant melanoma) (29,81%), trečioje vietoje – POLA internetinė svetainė (27,37%). Panašų atsakymų skaičių surinko ir socialinio tinklo paskyra „POLA prieš vėžį“ (26,03%), užėmusi ketvirtą vietą.

Kurie POLA informacijos kanalai Jums yra aktualūs, kuriais Jūs naudojate?

7. Ar esate POLA bendruomenės narys?

POLA

Pagalbos onkologiniams
ligoniams asociacija

Į šį klausimą atsakė 1926 respondentai. Didžioji dauguma – 94,24% – apklausą užpildžiusių respondentų yra POLA kortelės turėtojų. POLA kortelės turėtojo artimieji sudaro 3,95% apklausos dalyvių, o asmenys, atsakę, kad nenori nurodyti ar nėra POLA bendruomenės nariai – 1,82%.

Išvados ir apibendrinimai

Apklausos rezultatai patvirtino vykdytos priemonės veiksmingumą, t.y. daugiau nei 3 iš 5 (71,26%) asmenų nurodė pakeitę savo gyvenimą ir sveikatą palankesnę, ir beveik 4 iš 5 (76,10%) asmenų nurodė, kad jie patys arba jų artimieji šiais metais užsiėmė sveikatą stiprinančia veikla. Tuo tarpu buvo užsibrėžta pasiekti, kad priemonės įgyvendinimo pabaigoje ne mažiau kaip pusė respondentų paliudytų, kad jie patys ar jų artimieji pakeitė gyvenimą ir sveikatą palankesnę, taip pat kad užsiėmė sveikatą stiprinančia veikla ir dėl iš POLA gaunamos informacijos jų žinios ir gebėjimas labiau įsitraukti į savo (savo artimojo) sveikatos priežiūros procesą pagerėjo arba labai pagerėjo. Taip pat apklausos dalyviai nurodė, kad pagrindinis POLA informacijos kanalas yra el. laiškas (89,08%), POLA moderuojamos Facebook grupės (29,81%), www.pola.lt tinklalapis (27,37%), ir Facebook paskyra „POLA prieš vėžį“ (26,03%). POLA bendruomenės nariams aktualiausia informacija apie pačią ligą, jos gydymo būdus, galimybes ir naujoves (73,31%), taip pat informacija apie šalutinių poveikių suvaldymą, gyvenimo kokybės klausimus sergant ir esant remisijoje (58,73%), naujienos apie naujus POLA kortelės partnerius, esamas ir naujas POLA paslaugas (54,99%) ir patarimai, kaip įsitraukti į savo ar artimojo sveikatos priežiūros procesą, kaip išvengti vėžio grįžimo, informacija apie vėžio prevenciją ir ankstyvąją diagnostiką (46,97%). Dauguma (4 iš 5 arba 80,82%) apklausoje dalyvavusių bendruomenės narių patvirtino, kad dėl iš POLA gaunamos informacijos jų žinios ir gebėjimas labiau įsitraukti į savo (savo artimojo) sveikatos priežiūros procesą pagerėjo arba labai pagerėjo.